

Прикази књига

Картографија аутора Др Милутина А. Љешевића и Др Драгице М. Живковић

Уџбеник **Картографија** аутора Др Милутина А. Љешевића и Др Драгице М. Живковић представља нов и осавременен приступ обради теоретских питања картографске мисли, као и представљања различитих техника израде карата. Састоји се од шест глава где свака глава понаособ обрађује тематске целине картографског градива. Поглавље **Увод у картографију и картографски метод** даје уводне напомене о картографији: њен предмет и методе проучавања, место и улогу у систему наука, појам и својства географске карте, њен садржај као и начин представљања Земљине површине на глоб и сфероида на раван. Друга глава даје детаљна објашњења о математичким елементима карте, размери и размерницима карата, оквиру карте, картографским пројекцијама и њиховој примени, о примени авионских и сателитских снимака у картографији, а једно поглавље ове главе се бави и системима за глобално позиционирање, тзв. ГПС. Део који се односи на **представљање географског садржаја на картама** описује начине приказивања физичко-географских и друштвено-географских елемената (рељеф, хидрологија, вегетација, пољопривредне културе, насеља, инфраструктурне објекте и комуникације, административно-политичке и земљишне границе). Глава о **тематској картографији** се бави врстама тематских карата, графичким средствима картографског изражавања на истим као и методама представљања географских објеката и појава и избора легенди на овим врстама карата. Две последње главе у уџбенику **Картографија** су смео покушај аутора да се свеprisутни процес модернизације и примене рачунарских техника имплементирају на картографско градиво, односно технике израде што бољих карата. Глава о **дигиталној картографији** нам описује сам процес дигитализације, затим техничка средства и софтверске алате у дигиталној картографији као и њено место у ГИС окружењу (ГИС-географски информациони системи). Део о **картографским технологијама** се односи на састављање и редакцију карата, њихову репродукцију, штампање, издавање и ажурирање, наравно, уз примену савремене рачунарске технике и информационих система. Кратак приказ садржаја уџбеника не даје свеобухватност дате материје која је обогачена са 198 скица, цртежа, слика. Најбољи коментар овог уџбеника дали су његови рецензенти, професори Др Слободан Ђурчић и Др Војислав Миловановић: “Рукопис књиге **КАРТОГРАФИЈЕ** аутора др Милутина А. Љешевића и Др Драгице М. Живковић представља дело које се бави веома актуелним научним и стручним проблемима-методама и техникама најбоље визуелне представе Земље или делова Земљине површине на картама и другим графичким садржајима. То је први уџбеник те врсте у нас који свеобухватно разрађује како класичне методе и

технике картографије, тако и савремене методе тематске и дигиталне картографије. Аутори су добро уклопили веома разноврсну тематику, а употпунили су недостатак картографске уџбеничке литературе која се користи како на студијама географије и геодезије тако и свих других дисциплина које користе карту у својим научним истраживањима или приказима свог рада”.

мр Бранко Ристановић

Географија Југославије - др Јован Чворо, др Петар Голубовић, Ниш, 2001.

Географија Југославије представља једно комплексно уџбеничко издање, које задовољава потребе студената географије, али њиме могу да се служе и ученици у средњим школама, као и сви који су заинтересовани да детаљније упознају своју домовину. Након уџбеника др Драгана П. Родића и др Јована Ђ. Марковића, ово је први пут да је простор СР Југославије обрађена овако обимно, у виду уџбеника.

Књига Географија Југославије обухвата четири поглавља. Прва три поглавља се односе на основне карактеристике читавог југословенског простора, док је четврто поглавље аутор посветио регионалној подели. У првом поглављу аутор врши разматрање новијих друштвених и политичких збивања у авнојевској Југославији и њеном окружењу, која су довела до њене просторне и политичко-географске трансформације. Следеће поглавље је везано за природно-географске одлике, везане за јединствене природне регије, карактеристичне за Југославију. У трећем поглављу, општег дела, анализирају се одлике становништва с акцентом на новије промене и проблеме. У одељку о привреди скреће се пажња читаоца на предности у природним ресурсима наших простора. У поглављу о насељима су коришћени подаци о најновијим променама у развоју и структури насеља на овим просторима. У последњем, четвртом, поглављу аутор је обрадио регије СР Југославије. Регије је груписао у панонску и планинско-котлинску област. У панонској области су регије панонског басена (Банат, Бачка и Срем) и регије перипанонског простора, односно панонског обода (Северозападна Србија - Српска Посавина, Подгорина и Подриње) и Средња Србија (Шумадија, Београдски крај, Западно Поморавље, Велико Поморавље, Стиг и Браничево). У оквиру планинско-котлинске области аутор је обрадио Карпатско-балканску и родопску Србију (Карпатска Србија, Балканска Србија, Власина и Крајиште, Јужно Поморавље, Топлица и Јабланица), затим Динарску Србију и Црну Гору (Метохија, Косово и Дреница, Ибарско-копаонички крај, Старовлашко-рашка висија и Црногорска брада и површи). За разлику од претходних регионално-географских уџбеника Југославије, др Јован Чворо и др Петар Голубовић су у свом уџбенику Црногорско приморје обрадили у оквиру планинско-котлинске области. У оквиру ове области су издвојили, већ добро познате регије, Боку, Паштровићко-улцињско приморје и Зету. Приказ регија обухвата: физичко-географске, демографске, економско-географске, урбано-географске и регионално-географске садржаје.

Дидактичку новину и вредност у уџбенику представљају вежбе и задаци у облику постављених проблема. Кроз вежбе студенти могу применити своја знања из области теорије.

мр Милка Бубало-Живковић